

NAŠA ZEMLJA

MESEČNA PRILOGA PRIMORSKEGA DNEVNIKA ZA NAŠE PODEŽELJE Štev. 11

LEP JUBILEJ STROKOVNE ORGANIZACIJE NAŠIH KMETOV

15 let plodnega delovanja Kmečke zveze v Trstu

Njeno delo v korist kmetijstva in članov je neprecenljivo

Pred 15 leti, in sicer 15. januarja 1950, je bila na ustanovnem občnem zboru na Opčinah na željo kmetov s Tržaškega ustanovljena Kmečka zveza v Trstu. Zaradi tedanjih razmer in potreb so namreč naši kmetje čutili nujno potrebo po svoji organizaciji, ki naj bi se zavzemala za obstoj in napredek kmetijskega gospodarstva, branila skupne interese vseh kmetov in ščitila tudi koristi posameznikov, ne glede na njihovo politično pripadnost ali versko prepričanje. Že ob svoji ustanovitvi je Kmečka zveza štela nad 500 članov, samih kmečkih družinskih poglavarjev. Kljub težavam in oviram je s svojo dejavnostjo zajela vse področje in ogromno večino kmetov na Tržaškem, bila je uradno priznana in se je dobro uveljavila pri oblasteh in raznih ustanovah, ki odločajo o našem kmetijstvu in s katerimi imajo naši kmetje opravka. Dejavnost Kmečke zveze se ni omejila na formalne, uradniške posle in posredovanja. Krepko in globoko je posegla v vsa bistvena vprašanja, ki se tičejo tukajšnjega kmetijskega gospodarstva in ki zadevajo interese naših kmetov. Zaradi tega ni nič čudnega, če se je Kmečka zveza tako uveljavila med našimi kmeti, ki se z zaupanjem k njej zatekajo za nasvete in pomoč v zasebnih zadevah in ko gre za probleme širšega značaja ter bistvenega pomena za obstoj našega kmetijskega gospodarstva. Na sedzu Kmečke zveze v Ul. Geppa 9 lahko srečamo vsak dan kmete iz tržaške okolice in iz najbolj oddaljenih vasi našega področja. Predstavnike Kmečke zveze, ki že več let enotno nastopajo s predstavniki sorodne organizacije Zveze malih posestnikov, pa lahko srečamo po raznih državnih uradih in ustanovah, na sodišču, katastrskem uradu, kmetijskem nadzorništvu, trgovinski zbornici in drugod, kjer posredujejo za rešitev važnih problemov splošnega značaja in za rešitev zadev, ki se tičejo posameznih članov dveh omenjenih kmetijskih organizacij. Prav tako pa predstavniki Kmečke zveze in Zveze malih posestnikov obiskujejo naše kraje in se posvetujejo s kmeti, posebno ko gre za pereča in važna vprašanja.

Od svoje ustanovitve je Kmečka zveza neštokrat posredovala pri raznih oblasteh in uradih za rešitev vprašanj posameznih članov, s pomočjo tajništva so naši kmetje napra-

vili v teh letih na stotine in stotine prošelj in vlog, brezplačno so dobili informacije in nasvete. Če bi hoteli izračunati stroške, ki bi jih kmetje imeli, če jim ne bi pomagala Kmečka zveza, bi lahko govorili o milijonih. Toda še večje vrednosti, ki je sploh ni moč oceniti in izračunati v suhoparnih številkah, pa so posegi Kmečke zveze za rešitev splošnih problemov tukajšnjega kmetijstva. Kmečka zveza je namreč vsakokrat in energično nastopila v korist prizadetih kmetov, ko je šlo za razlaščevanje zemljišč, za izplačevanje odškodnine, za pomoč prizadetim zaradi poplav in toče, za zastopstvo kmetov v raznih ustanovah in odborih, ki se pečajo s kmetijstvom, za rešitev vprašanja cene mleka, za upostevanje potreb kmetijstva pri načrtovanju, za strokovno izobrazbo mladine, za razdeljevanje prispevkov itd. Pri tem naj omenimo samo uspešne posege pri vodstvu industrijskega pristanišča in pristojnih oblasteh glede razlaščevanja zemljišč ter nastop za ohranitev vrtnarstva na Kolonkovcu (pod Rovtami), kjer je občina hotela razlastiti najlepše vrtove za gradnjo ljudskih stanovanj.

Dejstvo je, da je ogromna večina kmetov na našem področju slovenske narodnosti, zaradi tega je delovanje Kmečke zveze s sodelovanjem Zveze malih posestnikov za zaščito tukajšnjega kmetijskega gospodarstva in interesov naših kmetov tudi velikega pomena za obstoj celotne naše narodne skupnosti.

Razmere od dobe ustanovitve Kmečke zveze so se precej spremenile, toda naše kmetij-

sko gospodarstvo in kmete tarejo še hudi problemi, ki jih je treba rešiti. Zato čakajo Kmečko zvezo in Zvezo malih posestnikov še velike naloge, ki jih bosta lahko izpolnili le s sodelovanjem vseh kmetov ter podporo ustanov in organizacij, ki jim je pri srcu obstoj in napredek našega kmetijstva.

Kmečki zvezi čestitamo ob lepem jubileju in ji želimo, da bi uspešno nadaljevala s svojim delom v korist svojih članov ter za napredek kmetijstva in kmetijskega gospodarstva.

Albin Bubnič

S III. RAZSTAVE PERUTNINARSTVA V PADOVI

Važnost kokošereje in kunčereje v sedanjih razmerah in potrebah tržišča

V prostorih padovanskega velesejma je podtajnik na ministrstvu za kmetijstvo in gozdarstvo Antoniozzi prve dni decembra odprl III. razstavo perutninarstva, na kateri nastopajo številni rejci puranov, pegatik, kopunov, gosi, rac in zajcev izbranih mesnatih pasem.

Predsednik velesejma odv. Merlin je v krajšem nagovoru poudaril važnost te panoge živinoreje, zlasti v tem trenutku ko se italijanski potrošniki čedalje bolj usmerjajo na mesne prehranjevalne izdelke, ki bi bili cenejši od govejega mesa, hkrati pa bi ustrezali po svojem okusu tudi zahtevnejšim konsumentom. Predsednik je podčrtal, da imajo padovanske razstave pe-

rutninarstva prav namen, da seznanjajo italijanske potrošnike s prednostmi, ki jih proizvodi perutninarstva nudijo tržišču v primerjavi s proizvodi klasične živinoreje. Podtajnik Antoniozzi je nato orisal razvoj perutninarstva v državi ter omenil, da so leta 1955 v vsej Italiji redili okoli 70 milijonov glav zajcev in perutnine, medtem ko je njihovo število v lanskem letu doseglo že 98 milijonov glav, kar ustreza skupni količini okoli 2300 stotov kvalitetnega mesa. Reja perutnine in zajcev se po računih strokovnjakov, ki so se udeležili padovanskega zasedanja o tem vprašanju, se močno izplača, seveda pod pogojem, da se reja odvija po najnovejših tehničnih in bio-

loških izsledkih. Tako je bilo ugotovljeno, da se povprečna prodajna cena za 1 kg kvalitetnega perutninskega ali zajčjega mesa suka okoli 480 lir. Stroški za vzrejo pa ne presegajo 200 lir pri kg. Poleg tega je treba računati, da bo italijanski trg v prihodnjih letih predvidoma močno povečal svoje povpraševanje po teh proizvodih. Današnje perutninarstvo in zajčereja ne zadoščata, saj mora Italija vsako leto uvažati velike količine perutninskega mesa iz tujine. Tako je lansko leto izdala v ta namen čez eno milijardo lir.

Na zasedanju so sodelovali poleg italijanskih tudi številni francoski in španski strokovnjaki. Francoski delegati so ob tej priliki zanikali, da bi v Franciji poznali polivalentno cepivo proti kužnim boleznim v zajčereji, kakor je bilo pomotoma objavljeno v italijanskem strokovnem časopisu. Prav v zvezi s to vestjo je vladalo v prizadetih italijanskih krogih posebno zanimanje za srečanje s tujimi strokovnjaki. Kužne bolezni predstavljajo namreč še vedno pravo strašilo, ki zavrača marsikaterega potencialnega rejca od tega, da bi vložil potrebna denarna sredstva za postavitev sodobnih naprav za zajčerejo.

Razstavljeni vzorci in naprave za perutninarstvo in zajčerejo si je v treh dneh ogledalo okoli 15.000 ljudi. Med najzanimivejšimi razstavljenimi vzorci je bil zlasti puran, ki je tehtal približno 20 kilogramov.

Dr. E. Fornazarić

Skupina nagrajenih vinogradnikov iz Campor

Pred petnajstimi leti na Opčinah. Člani prvega glavnega odbora Kmečke zveze

PO USPELI PRIREDITVI V ČAMPORAH

Povsod bi morali posnemati zgled iz Miljskih hribov

V nedeljo, 6. decembra, je bil v prostorih kulturnega krožka «Alma Vivoda» v Čamporah, že tradicionalni praznik, na katerem so podelili nagrade domačim vinogradnikom za najboljša vina. Praznik, ki je trajal do torka, je priredila skupina kmetov s sodelovanjem omenjenega kulturnega krožka in je privabil veliko število domačih ter tujih gostov. Nagrajevanja so se udeležili tudi miljski župan Millo Gastone, predstavniki Kmetijskega nadzorništvaja in raznih ustanov. Gostom so brezplačno poklonili 150 litrov vina, ki so ga podarili kmetje.

Kmetom iz Čampor in kulturnemu krožku, ki so že pred leti prvi dali pobudo za nagrajevanje vinogradnikov, gre vse priznanje in pohvala. Iz te zamisli so se nato porodile pobude za občinske razstave vin najprej v dolinski, nato v miljski, nabrežinski, repentaborski in zgoniški občini. Le tržaška občinska uprava se tega še ni lotila, čeprav je na področju tržaške občine več vinogradov kakor v miljski, ali repentaborski občini in imamo odlična vina. Tako so vinogradniki iz tržaške občine na slabšem kot vinogradniki iz podeželskih občin, ker pač ne dobijo pri-

znanja za svoja vina.

Dejstvo je, da vinske razstave in nagrajevanja najboljših vin spodbudno vplivajo na vinogradnike. Razen tega pa vinogradniki na vinskih razstavah laže prodajo svoj vinski pridelek. Že večkrat smo o tej zadevi pisali, a zaman. Zdaj pričakujemo, da se bo nekdo oglašil v občinskem svetu in sprožil to vprašanje. Prav tako pa bi želeli, da bi se tudi nova pokrajinska uprava zavzela za prireditev vinske razstave v pokrajinskem merilu.

Ko smo se na prazniku v Čamporah pogovarjali z domačimi vinogradniki, so nam povedali, da nimajo nobene skrbi za prodajo vina. Letos so v Miljskih hribih pridelali približno 10.000 hl vina in so prepričani, da ga bodo vsega prodali, kakor prejšnja leta, že do konca pomladi. Kmetje iz Miljskih hribov prodajajo vino na debelo od 160 do 180 lir, v osmicah pa po 240 lir. Precej ga odkupijo tržaški gostilničarji in posamezniki, največ domačega vina pa stočijo v ljudskem domu v Čamporah, pri Sv. Barbari in v Griži ter v raznih gostilnah v Miljah, kjer gostom najprej ponudijo domače vino.

Zdi se nam, da bi se glede

vina lahko mnogo naučili po zgledu iz Miljskih hribov. Vsekakor pa bi bilo zelo koristno, da bi se o vprašanju vina našli vinogradniki odkrito pogovorili, si izmenjali inisli in izkušnje.

UGOTOVITVE NEKEGA VAŠČANA

Ali je pevska tradicija v Štandrežu opešala?

Mladina bi se morala z večjo vne-
mo združevati okrog svojega zbora

V zadnjem času smo imeli v Štandrežu dve manjši kulturni prireditvi, če jih lahko tako imenujemo. Mislimo na martinovanje v domači prosvetni dvorani, pri katerem so morali prisločiti na pomoč prosvetarji iz drugih krajev, da so lahko izpopolnili kulturni del programa in ni nastopil niti otroški pevski zbor, pa čeprav je bil nekaj dni prej napovedan. Druga prireditve je bilo miklavževanje prejšnje sobote, pri katerem je sicer nastopil otroški, a lahko bi rekli kar mladinski zbor pod vodstvom Franca Lupina, vse ostalo pa je opravil Miklavž s svojim spremstvom, se pravi razdeljevanje darov in pogovor z občinstvom.

Velika udeležba domačinov, ki so zlasti pri miklavževanju do kraja napolnili dvorano, je ponoven dokaz, da si naši ljudje želijo kulturnih prireditev in da si želijo zlasti prireditev domačih prosvetarjev.

Pa si oglejmo malo drugo plat štandreške prosvete. Pravijo da zahaja v prosvetno dvorano na glavnem trgu v Štandrežu nad 50 mladincev, ki se bavijo v pretežni meri s športom. Nekaj jih je med njimi odbojkarjev, nekaj nogometašev in nekaj turistov, ki ljubijo izlete in radi hodijo v naravo; mnogim pa so najbolj priljubljene igralne karte.

Pozanimali smo se pri pevovodji, kako je z nedavno ustanovljenim moškim pevskim zborom, ki smo ga vaščani tako nestržno pričakovali. Povedal nam je, da se pevske vaje vršijo po dvakrat tedensko. V začetku se je v zbor vpisalo nad 20 mladincev, od katerih pa jih je nekaj kmalu izostalo. Drugi sicer prihajajo k vaju, vendar ne redno in so izostanki vse preveč pogosti. In vendar je pevovodja ugotovil, da so med njimi dobri elementi; potrebno bi bilo le nekaj več dobre volje, pa požrtvovalnosti in seveda tudi korajže in vse bi šlo

Nabrežina

(Igo Gruden)

V bregu ob morju pod rodno, domačo vasjo
breskve in mandeljni že v februarju cveto:
v burji pomlad, ko da v zraku napete so strune,
poje od Čavna čez Kras v građežanske lagune.
Bosi otroci na produ pod zidom smo stali,
gledali jadra in bele galebe med vali;
ko iz lagun so se dvignile jate v nebo,
smo si na soncu oči zaslonili z rokó,
s senco rokó še srce na slovenski obali.

Umrla je učiteljica Vanda Ipavec por. Grgič

V torek so v Gorici pokopali Vando Ipavec por. Grgič, ki je poučevala na osnovni šoli v Zgoniku in je bila zelo priljubljena kot učiteljica po vseh vaseh od Mavhinj do Bazovice. Kruta smrt jo je v njenih najlepših letih ugrabila družini, svojcem in veliki družini šolskih otrok, katerim je v svojem plemenitem delu posvečala vso skrb in ljube-

zen ter svoje sile, dokler ji ni odpovedalo srce.

Pokojnica se je rodila 15.12. 1930 v Ajdovščini in se s starši kot otrok preselila v Gorico, kjer je dokončala študij na slovenskem učiteljskišću. V šolskem letu 1948-49 je nastopila svoje prvo službeno mesto na osnovni šoli v Trečah, nato je poučevala v Sempolaju, Mavhinjah, Saležu, Bazovici in Repnu, zadnjih sedem let pa v Zgoniku. Še pred nekaj dnevi je vcepljala zgoniškim otrokom prvo znanje, nakar se je morala umakniti iz učilnice v bolnišnico, kajti srce ji je začelo pešati in ji kljub vsej pomoči zdravnikov v nedeljo odpovedalo.

Kdor jo je poznal, in teh je bilo na našem podežlju veliko, jo je cenil zaradi nje-nega lepega značaja. Bila je vzorna žena in vestna ter marljiva učiteljica. Zato je slovo od nje še bolj žalostno.

Pokojnica zapušča moža Miloša, 4-letno hčerko Tanjo in mater, katerim izražamo naše globoko sožalje. Dragi pokojnici pa naj bo lahka domača zemlja na goriškem pokopališču, zraven njenega pokojnega očeta, kamor si je želela, da bi jo pokopali.

V GORICI PRED 60 LETI

Na Blančah se je Koren moral umakniti železnici

Blančarji so imeli tudi svoje posebno narečje,
dom fijakarjev in so gojili vrtnarstvo

V zadnjih 60 letih se je v severnem delu Gorice marsikaj spremenilo. To velja tudi za Gabrijelovo ulico in njeno bližnjo okolico. Pred otvoritvijo posoške železnice, je bilo na področju ogorog severne železniške postaje na Blančah še polje, ki se je raztezalo tja proti Solkanu in današnji Novi Gorici. Med njivami, vinogradi in murvami so stale le neke hiše. Tu je imel ob današnji Erjavčevi cesti svoj dom Ferand, z velikim vrtom in toplimi predami, kjer so gojili razno cvetje in tudi povrtino.

Na Blančah za postajo so imeli svoj dom tudi goriški fijakarji, ki so jih pozneje zamenjali po bližnjih ulicah taksisti.

Kar se današnje Gabrijelove ulice, ki se je na jugoslovanski strani preimenovala v Erjavčevu

cesto po našem goriškem pisatelju in znanstveniku, se je pred prvo svetovno vojno imenovala Pokopališka ulica ali po laško Via del Camposanto, ker je vodila na staro pokopališče, ki je bilo urejeno pod Krombergom na prostoru kjer nastaja sedaj središče Nove Gorice. Sele ko so uredili novo mestno pokopališče ob Tržaški cesti, so tamkajšnje opustili tudi zato, ker je bil tu svet ilovnat in zamočvirjen ter so ga šele po zadnji vojni osušili graditelji Nove Gorice.

Omenimo naj še, da so ob gradnji nove železnice, ki je bila otvorjena leta 1906, preusmerili strugo potoka Korna, ki je prvotno zavila proti sedanji železniški postaji ter jo uravnali naravnost ob Ul. Catterini, koder gre še danes, čeprav deloma pokrita.

Kmečki koledarček za januar

NA NJIVI razvažamo gnoj, vzpeljemo in čistimo jarke, pripravimo zemljo za prihodnje setev, preorjemo stara deželjska in travnike.

Raztrosi vrhu pšenice po 12 kg čilkega solitra ali apnenega nitrata na vsakih 100 kv.m.

NA VRTU na debelo pognojimo zemljo, jo globoko (30 cm) preorjemo. V toplo gre nasejemo kodrasto solato, rano glavnatu solato zelje, kolerabico za presajanje, v zavetno lego špinačo, peteršilj, korenček in sadimo zeleni ter cebulček.

V VINOGRADU in SADOVNJAKU pripravimo kole (nakajamo jih več dni v 4-5% vodni raztopini modre galije) in pocinkano žico ter po-

pravimo omajane zidove. V zavetnih in sončnih legah sejemo zgodnje vrste graha z gladkim zrnjem (Express), zgodnji majniški in dr., ob istrski obali in v Brdih tudi že grah z oglatim ali zgrbančenim zrnjem (Čudež Amerike in kelvedonski ter nazadnje še Senator). Pospešimo globoko kopanje zemlje in jam za nove nasade. Breskve, marelice, mandeljni naj bodo že pripravljeni za saditev.

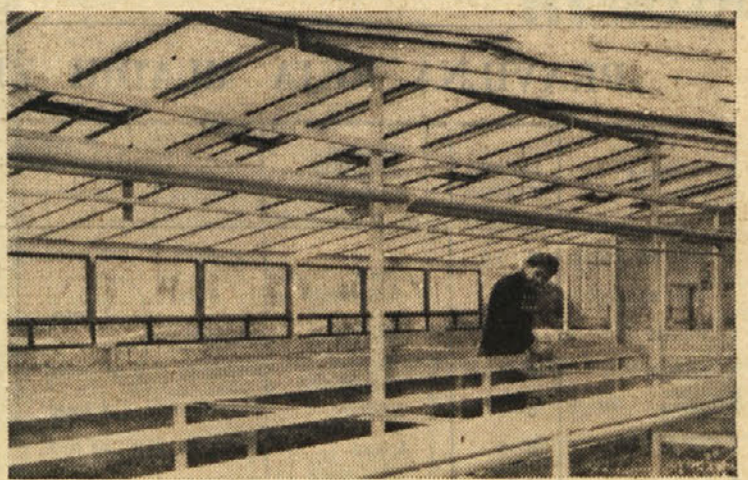
V KLETI pretočimo ob mirnem, jasnem vremenu novo vino iz drožja. Kak teden pred pretakanjem odpri okna, da mraz pretrese vino, ki se bo raje očistilo. To pa velja samo za zdravo in dobro prevreto vino, ne pa za še sladko. Takega takoj prodaj!

Ne drži v kleti kislega zelja, repe in krompirja, ker se vino kmalu navleče neprijetnih duhov.

V HLEVU je zadnji čas, da zakoljemo prašiča za dom.

V SADOVNJAKU: očisti sadno drevje suhih in nalomljenih vej ter takih, ki bi pozneje lahko delale napotje. Sadno drevje poskropimo z «oleofosom», ki med drugim uniči tudi jajčka listnih uš. Skoplji čim večje jame, če boš sadil sadna drevesa.

SENOŽET: očisti kamenja in nepotrebne grmovja ter mahu, potem pa raztrosi na 100 kv.m po 10 kg Thomasove žlindre in 2 kg kalijeve soli. Če misliš kaj preorati v njivo, ne odlašaj!

Marljivi cvetličar Orel s Proseka pripravlja nov rastlinjak

Kako bomo razkužili našo vrtno zemljo

Zdaj je čas, ko vrtnarji in cvetličarji pripravljajo najrazličnejše mešanice zemlje za setev in presajanje sadik vrtnin ter cvetlic in okrasnih rastlin lončnic. V zemlji prezimujejo različni škodljivci kot n. pr. strune, bramorji, ličinke majskega hrošča itd. Zatiranje škodljivcev ne predstavlja danes tako težkega problema kakor zatiranje boleznih, ki jih povzročajo razne glivice in bakterije. Ti povzročitelji najrazličnejših boleznih prezimujejo v zemlji v obliki trosov ali micelija (nitaste korenine glivic). Osnovna naloga vsakega dobrega vrtnarja ali cvetličarja je da prevzame vse potrebne ukrepe, da uniči že pred setvijo ali saditvijo v zemlji vse kali boleznih.

V trgovinah dobimo najrazličnejše fungicide in baktericide. Omenili bomo najbolj značilne in preizkušene preparate. Eden od teh je staro znano razkužilo «Formalin». Uporabljamo ga v 2,5% raztopini — torej na vsakih 100 litrov vode 2,5 kg formalina. Zemljo, katero nameravamo razkužiti, zalijemo z zalivalnikom tako, da pride na vsak kv. m površine tople grede ali plasti zemlje 10-15 litrov raztopine formalina. Po zalivanju pokrivamo zemljo z nepropustnimi odejami (ceradami) za dobo 3-4 dni tako, da preprično izhlapevanje strupa iz zemlje. Po izvršenem razkuževanju zemljo dobro prekopljemo in prezračimo. Prezračeno zemljo smemo uporabiti za setev ali poljenje cvetličnih loncev komaj čez dva tedna. Za razkuževanje zemlje uporabljamo tudi razne živosrebrne pripravke, ki so odlični fungicidi, kot n. pr. «Germisan» Uspulun. Uporabimo na vsak kub. meter zemlje 100 g teh pripravkov.

Tudi «Sublimat» (živosrebrni klorid) uporabljamo v 0,1% koncentraciji za razkuževanje zemlje. Opozoriti pa moramo, da so vsi živosrebrni preparati zelo hudi strupi in zato moramo z njimi pravilno in previdno ravnati.

Danes se povsod vse več uveljavljajo organski fungicidi, ker so mnoge rastline, posebno cvetlice in okrasne lončnice, zelo občutljive za škropila na podlagi bakra in žvepla. Z druge strani niso ta škropila nevarna za ljudi in živali. Proti glivičnim boleznim, ki okužijo nežne sadike vrtnin v zemlji, kot n. pr. proti padavici paradiznika, kapusnic in drugih v toplih gredah in proti gnilobi solate se danes uveljavljajo tako imenovani «klornitrobencolni» pripravki.

Končno moram omeniti polivalentni preparat za zatiranje boleznih, katere povzročajo glivice in bakterije na podzemeljskih delih rast-

lin. Gre n. pr. za gnitje stebel v bližini tal (rastlinski vrat) nageljnov, bolezen, ki povzroča le na področju Sarmena vsako leto za več sto milijonov lir škode. Podobna glivica (Fusarium gladioli) povzroča gnitje gladiolnih čebulic. Te bolezni in še druge uničimo če pred setvijo ali saditvijo razkužimo zemljo z «Vapam» preparatom. Vapam je tekočina, ki jo uporabljamo v vodni raztopini za zalivanje površin, katere

Ce je januar gorak, bo kmet siromak.

moramo razkužiti. Na 10-15 litrov vode vzamemo 600 g Vapam tekočine in s to raztopino zalijemo 10 kv. m površine. Dobro je, da razkuženo zemljo pokrijemo z nepropustnimi odejami (cerado). Vapam se v zemlji razplini (fumigant) in plin razkuži celotno površino delovanja. Po približno 15 dneh — na vsak način preden sejemo ali sadimo — razkuženo prst ali toplo gredo prekopljemo in dobro prezračimo. Razkuževanje se najbolj obnese pri toploti tal najmanj 21 stop. C. in dovoljni vlagi.

Dr. F. J.

Dobro seno je velikega pomena za prehrano goveje živine

Uspešno krmljenje goveje živine pozimi je močno odvisno od zadostne količine sena, ki nam je na voljo. Pomembna pa ni samo količina, temveč tudi kakovost. Menda ni krmila, pri katerem so glede na njegovo kakovost možne tako velike razlike kakor ravno pri senu. Slabo seno komaj zadoštuje za vzdrževanje ali niti za to ne ali ga živali sploh ne marajo. Ob senu dobre kakovosti pa lahko pričakujemo, da bodo živali zdrave in ješče, da bo mlada živina dobro rasla, krave molznice pa obilo molze. (Pri vsem tem se seveda zavedamo, da sodobni zimski obroki niso sestavljeni zgolj iz sena, ampak da so v njih tudi druga krmila, zlasti silaža in koncentradi. Seveda tudi ta krmila po svoje vplivajo, da krave molzejo, se rede itd.)

Seno kot sestavni del obroka nudi goveji živini pozimi vse tiste hranilne snovi v najširšem pomenu besede, ki jih živali nujno potrebujejo. Po svoji sestavi je namreč najbližje naravni osnovni hrani za živali te vrste, to je sočni krmil s travnikov in pašnikov. Čim manj se od te razlikuje, tem bolje. Seveda se pri sušenju sestava krme spreminja ter nastajajo določene izgube. Zato sušimo seno tako, da bodo izgube čim manjše in da

bodo čim bolj ohranjene dragocene hranilne snovi sočne krme.

Naj nekatere iz teh hranilnih snovi omenimo. Tu so najprej znane beljakovine, brez katerih živali ne bi mogle rasti niti dajati mleka. V mladim krmnih rastlinah, travah in deteljah, ki so zastopane v travniški krmi, je precej beljakovin in pri tem v mlajših rastlinah več, v starejših pa manj. Seno, pripravljeno iz mlade travniške krme, bo torej sorazmerno bogato z beljakovinami in zato več vredno kakor seno iz starejših rastlin.

Poznamo več vrst beljakovin, med njimi pa predvsem dve veliki skupini: rastlinske in živalske beljakovine. Rastlinojedci in med njimi še posebno prežvekovalci so usposobljeni, da spreminjajo rastlinske beljakovine krme v živalske beljakovine svojega telesa ali pa beljakovine sena in drugih krmil v beljakovine mesa in mleka. Ta njihova sposobnost je zelo pomembna, saj nastajajo tako po posredovanju živali iz pridelkov, ki jih človek neposredno nikakor ne bi mogel uporabiti, to je zlasti iz trave in sena, najbolj dragocena živila za človeško prehrano.

Ce smo bolj natančni, pa moramo priznati, da pravzaprav niso prežvekovalci samotisti, ki neposredno spreminjajo rastlinske beljakovine v bakterije in druge drobnoživke, ki žive v prežvekovalčevem vampu na hrani, katero so te živali uživale. Tu pridno pomagajo pri prebavi, cepijo težko razkrojive snovi hrane, sestavljajo vitamine in spreminjajo biološko manj vredne rastlinske beljakovine v biološko več vredne živalske. To nadvse koristno delovanje mikroorganizmov uspešno poteka, če so pogoji za njihov razvoj in življenje v vampu v vsakem pogledu ugodni, zlasti če je tista žival uživala tako hrano, ki ne prija samo njej, ampak prav tako tudi drobnoživkam v njenem vampu. To je pa spet dobro seno, seveda najboljše skupaj z drugo ustreznim krmom, zlasti dobro silažo. Ob slabem senu bo tudi mikroflora v vampu manj ugodno delovala. Pomen dobrega sena torej ni zgolj v hranilnih snoveh, ki jih neposredno nudi živalim, ampak precej tudi v vplivu na celoten potek prebave, ki ima pri prežvekovalcu še svoje posebne naloge.

Med drugimi hranilnimi snovmi v senu je zlasti zanimiva celuloza. Ta je v mladih rastlinah precej čista in zato tudi lažje prebavljiva, v starejših pa čedalje bolj oleseni. Zato tudi postajajo krmne rastline z napredujočo starostjo čedalje težje prebavljive. Prežvekovalci čisto celulozo — spet ob pomoči svojih drob-

nih pomočnic v vampu — prav dobro prebavijo, a tudi starejšo oleseno celulozo, ki nosi tudi ime «vlaknina» ali «surovo vlakno», načenjajo in precej prebavijo. V novjšem času so ugotovili, da nastajajo ravno pri prebavi celuloze snovi — maščobne kisline — iz katerih se potem v organizmu sestavljajo maščobe mleka. Prežvekovalci morajo z vsakim obrokom prejeti vsaj nekaj celuloze, sicer ne uspevajo. To je stvar, ki je morda manj znana, a je pomembna ter tudi kaže na pomen sena kot nositelja celuloze za prehrano goveje živine.

Bakterije v vampu prežvekovalcev, ki najbolj uspevajo, če dobe živali ustrezno krmno in meljnjo tudi dobro seno, ki med prebavo pomagajo pri cepitvi celuloze in surovega vlakna in ki pretvarjajo del manj vrednih beljakovin v beljakovine visoke biološke vrednosti, pa poleg vsega tega tudi sestavljajo vitamine skupine B. Tako z dobrim senom posredno oskrbimo živali tudi s temi vitamini, ki nastajajo med prebavo. Res je sicer, da je nekaj vitaminov skupine B tudi že v samem senu, tako kakor vsebuje dobro seno tudi kar precej vitamina A in tudi nekaj vitamina D. Lahko računamo, da je v dobro spravljem senu iz krmnih rastlin, ki so rasle na pravilno oskrbovani in soncu izpostavljenih zemljiščih, mnogo naštetih in tudi dovolj ostalih vitaminov.

Podobno je glede na rudninske snovi. V sladkem senu, ki je bilo pridelano na dobrih in tudi z umetnimi gnojili pognojenih travnikih, je navadno tudi precej rudninskih snovi, kot sta zlasti kalcij in fosfor a tudi drugi.

Mimo vsega doslej naštetega pa vsebuje seno tudi še druge, deloma neznane snovi, ki mu dajo posebno vrednost in pomen za prehrano goveda. Zato se ne čudimo, če najboljši praktični strokovnjaki trdijo, da si res uspešne reje plemenske goveje živine brez dobrega sena niti ne morejo zamisliti.

Iz vsega, kar smo do sedaj povedali, kolikor toliko že tudi sledi, kaj moramo storiti, če hočemo pridobiti dobro seno. Skoraj ni travnika, ki se ne bi dal s primernim oskrbovanjem in gnojenjem še izboljšati. Čas košnje moramo izbrati tako, da trava, ki jo mislimo sušiti, nikakor ne bo prestara; sušiti pa je treba, tako, da se krmo ob čim manjših izgubah kolikor le mogoče dobro ohranja. To ni vedno lahko; če pa se zavedamo, kaj pomeni seno za uspeh v govedarstvu, bomo z dobro voljo gotovo marsikaj dosegli. S trajnim in smotrnim oskrbovanjem travnikov pa se ne bo le zboljšala kakovost sena, ampak se bodo postopoma povečali tudi pridelki.

Naši hišni vrtovi

Naši hišni vrtovi na splošno nimajo podobe vrta in predstavljajo veliko strokovno siromaštvo. Kjer naštimamo pri delavskih domovih na vrtove, so ti le redko kje umno in smotrno urejeni. Kjer pa so, slišite gospodarja in gospodnjo, kako sta s pridelki zadovoljna.

Vrtni zemlji moramo posvečati še več pozornosti kot zemlji za druge kulture. Ker so površine zahtevne (pravzaprav smo zahtevni mi, ki hočemo v določenem času takšne in takšne rastline), je treba to zemljo obdelati po možnosti že med zimo. Vse vrtno rastline, pa naj so listnate (solata, radič), čebulnate, korenaste (korenje, zelena), ali stročnate (grah, fižol), zahtevajo rahlo (zračno) in dobro razgnojeno (humusno) zemljo. Tej zemlji res ne sme manjkati nobena od snovi, ki jih rastline potrebujejo. A te snovi se morajo že zgodaj razkrojiti, sicer ne morejo služiti razvoju prvih rastlin na pomlad. V ta namen prekopljemo in pognojimo vrt že med zimo. Ne štedimo z gnojem, ker čim več z zemlje odnesemo, tem več ji moramo tudi vrtniti. In z vrta odnesemo med letom mnogo več kot od drugod. Vsaka hiša s količkaj preudarno in skrbno gospodi-

njo si ob hiši ali kje v neposredni bližini more pripraviti toliko gnoja, da z njim vsaj vsako drugo leto dobro pognoji svoj vrt.

NOV PRIPRAVEK proti črevesno-želodčnim zajedavcem

Rejcem goveda so dobro znane škode, ki jih povzročijo črevesno-želodčni zajedavci. Živali zaostajajo v rasti, slabo priraščajo itd. Novo sredstvo, ki uničuje te zajedavce, se imenuje thiabendazol, ki so ga odkrili v ZDA.

Raziskovanja so pokazala, da thiabendazol poleg uničevanja zajedavcev, še ugodno vpliva

Anton-zime kanton.

na hitrejši prirast živali. Tudi teleta na paši, zdravljena s thiabendazolom so precej več priraščala kot teleta zdravljena s fenotiazinom.

Analize so pokazale, da žival priraste od 5—20 odstotkov, če iz živali preženemo te zajedavce. Ekonomisti pa so izračunali, da že 1—1,5 odstotni prirast nad normalno težo živali nadomesti izdatke za to zdravilo, ostali del prirasta pa je čisti dobiček za rejca goveda.

PRAVILNA REJA MLADIH ŽIVALI

Vrsta	Dojimo mesecev	Skopimo v starosti	Žival je godna za ploditev		
			vrsta	samec	samice
tele za zakol	1—1,5	—	govedo	1 leto	18—20 mesecev
tele za rejo	3—4	7—8 mesecev	ovce	1 leto	14—24 mesecev
jagnje	2—2,5	15 dni	koze	1 leto	14—24 mesecev
pujsek	3—4	samec 30-40 dni samice 60 dni	prašiči	9 mesecev	8—9 mesecev
žrebe	6—7	1 leta	kopitarji	3 leta	4 leta
oslič	3—5	1 leta	kunci	6—10 mes.	5—7 mesecev
kunec	1,5	1 meseca	—	—	—

ŽIVINOREJSKA RAZPREDELNICA

Brajost domačih živali traja	Pojanje traja približno 2 dni	Perutnina uri					
		pri dni	navadno	Na- vadno			
kravi	280—320	285	20	20	kokoš	19—24	21
kozi	139—162	154	120—180	15—20	pura	26—29	28
ovci	—	150	—	—	faraonka	26—33	—
svinji	105—136	115	40	20—28	raca	28—52	29
kunici	27—34	30	naglo	27—30	gos	27—32	—
kobilici	330—355	345	5—9	25	golobica	16—20	17
oslici	348—360	—	5—9	25	fazanka	23—26	—
psici	55—63	—	febr. avg.	—	pavica	28—33	—
mački	48—56	—	febr. mar jun.	—	—	—	—

TE DEN

Pretekli nedeljo je bila na open-
stem strelšči svečana počastitev
spomina Pinka Tomažiča, Sil-

Ceprav se je zacementen že v
božičnem vzdušju, javno in
upravno življenje ni zamrlo. Stranke

Na torkovi seji so bila na vr-
sti razna vprašanja svetovalcev.
Tako je župan Franzič odgovoril

Zadnjič smo napravili bežen
turišnični sprehod po delu Go-
renjske in se ustavili v nekaj-

BLED ne bomo predstavljali,
ker ga menda že vsi poznamo,
saj je to staro turistično sredi-

Klub prazničnemu razpolože-
nju, ki so ga v zadnjem tednu
ustvarili tudi v javnem življenju

Pred leti smo napravili bežen
turišnični sprehod po delu Go-
renjske in se ustavili v nekaj-

O tem vprašanju so razpravlja-
li tudi na seji občinskega sveta
pretekli turek zvečer, katere se je

Pred nastopom božičnih in no-
voletnih počitnic so imeli po slo-
venskih otroških vrtcih v Gorici

Na zadnji seji pokrajinskega
sveta v Gorici so razpravljali
precej obširno tudi o terminalu za
natovno in o tekstilni krizi. Kar

Pred nastopom božičnih in no-
voletnih počitnic so imeli po slo-
venskih otroških vrtcih v Gorici

Na zadnji seji pokrajinskega
sveta v Gorici so razpravljali
precej obširno tudi o terminalu za
natovno in o tekstilni krizi. Kar

Na torkovi seji so bila na vr-
sti razna vprašanja svetovalcev.
Tako je župan Franzič odgovoril

se tekstilne industrije tiče, so po
daljši debati izglasovali resolucijo,
v kateri se priporoča uprav-

Pretekli četrtek so v Standre-
žu pokopali 58-letnega domaćina,
vojnega invalida Franca Pavletiča,
ki je prejel jutro tonil v

Danes se v galeriji 'Torbandena' zaključuje razstava Ljuzeta Spacala. Na sliki umetnik v razgovoru s generalnim konzulom SFRJ Rudi-jem Janhubo ob otvoritvi razstave

BEŽEN TURISTIČNI SPREHOD PO NAJLEPŠEM DELU SLOVENIJE

Na Bledu in v bohinjskem kotu je lepo tudi v zimskem času

Ko jezero na Bledu zmrzne - Izleti na bližnja smučišča Bohinjski kot kot počitniški kraj ali izhodišče za daljše ture - Udobna gostišča in primerne cene - Popusti skupinam

Zadnjič smo napravili bežen
turišnični sprehod po delu Go-
renjske in se ustavili v nekaj-

Na torkovi seji so bila na vr-
sti razna vprašanja svetovalcev.
Tako je župan Franzič odgovoril

Zadnjič smo napravili bežen
turišnični sprehod po delu Go-
renjske in se ustavili v nekaj-

Na torkovi seji so bila na vr-
sti razna vprašanja svetovalcev.
Tako je župan Franzič odgovoril

Zadnjič smo napravili bežen
turišnični sprehod po delu Go-
renjske in se ustavili v nekaj-

Na torkovi seji so bila na vr-
sti razna vprašanja svetovalcev.
Tako je župan Franzič odgovoril

Zadnjič smo napravili bežen
turišnični sprehod po delu Go-
renjske in se ustavili v nekaj-

Na torkovi seji so bila na vr-
sti razna vprašanja svetovalcev.
Tako je župan Franzič odgovoril

Zadnjič smo napravili bežen
turišnični sprehod po delu Go-
renjske in se ustavili v nekaj-

lahko izhodiščna točka tudi za
daljše izlete npr. v Bohinj, pro-
ti Kranjski gori do Planice, pa

Ponavno se bomo vrnilli na
POKLJUKO, na planoto, ki je
20 km zahodno od Bleda. Pokljuk-

Bohinjski kot je izrazito turi-
stično področje, začenši z Bo-
hinjsko Bistrico, ki ima v svoji

Bohinjski kot je resnično zimo-
sko-sportni turistični kraj. To do-
kazuje tudi obsežen program

Tudi SKOFJA LOKA spada
med privlačne kraje Gorenjske.
Skofja Loka je silovito staro

Kako pa je s hotelsko in gosti-
nsko zmogljivostjo? Gostom so
na razpolago hotel »Krona«,

Vsakega turista pa bo zani-
mala tudi cena v posameznih
gostiščih. Za vse hotele in gosti-
nske lokale, ki smo jih zad-

Pred nastopom božičnih in no-
voletnih počitnic so imeli po slo-
venskih otroških vrtcih v Gorici

Na zadnji seji pokrajinskega
sveta v Gorici so razpravljali
precej obširno tudi o terminalu za
natovno in o tekstilni krizi. Kar

Bohinjski kot je resnično zimo-
sko-sportni turistični kraj. To do-
kazuje tudi obsežen program

Tudi SKOFJA LOKA spada
med privlačne kraje Gorenjske.
Skofja Loka je silovito staro

Kako pa je s hotelsko in gosti-
nsko zmogljivostjo? Gostom so
na razpolago hotel »Krona«,

Vsakega turista pa bo zani-
mala tudi cena v posameznih
gostiščih. Za vse hotele in gosti-
nske lokale, ki smo jih zad-

Pred nastopom božičnih in no-
voletnih počitnic so imeli po slo-
venskih otroških vrtcih v Gorici

Na zadnji seji pokrajinskega
sveta v Gorici so razpravljali
precej obširno tudi o terminalu za
natovno in o tekstilni krizi. Kar

Zadnjič smo napravili bežen
turišnični sprehod po delu Go-
renjske in se ustavili v nekaj-

Na torkovi seji so bila na vr-
sti razna vprašanja svetovalcev.
Tako je župan Franzič odgovoril

Zadnjič smo napravili bežen
turišnični sprehod po delu Go-
renjske in se ustavili v nekaj-

Lastniki zemlje na «kmetijskih področjih» bodo prizadeti, zato jim je treba pomagati

Kor bodo zemljišča izgubila na sedanji vrednosti, je treba njih lastnikom omogočiti, da jih usposobijo za bolj intenzivno kulturo

Z odobritvijo novega vsklad-
nega besedila gradbeno-urban-
ističnega načrta splošnega urban-
ističnega načrta tržaške občine

3000 kv. m. Iz tega je razvidna
velika razlika v možnosti grad-
nje stanovanjskih in drugih po-
slopih na polkmetijskem, od-
nosno na kmetijskem področju.

Z ustanovitvijo «kmetijskih
področij» si je tržaška občina
uprava prevzela tudi veliko od-
govornost do lastnikov zemljišč,

Iz gornjih izdatkov tržaške
občine za «kmetijske» res ne
najdemo nobene koristi za naše
kmetijske, razen izdatka za
«preprečitev požarov okoli želez-

Advertisement for Bohinj ski resort. Includes a photo of a snowy mountain scene and a building. Text describes the area as a beautiful winter destination with ski slopes and cozy accommodations.

Advertisement for KEMIRA-IMPEX. Features a logo with a stylized 'K' and 'I'. Text lists various chemical products like fertilizers, plastics, and building materials.

Advertisement for PREDSTAVNIŠTVA ZA SFRJ. Lists various chemical products and their applications in different industries. Contact information for Ljubljana and other cities is provided.

TUDI LETOŠNJI BOŽIČNI PRAZNIKI SO MIMO

Mnogo meščanov odšlo na izlete kljub nenadnemu poslabšanju vremena

Delitev darilnih zavojev - Tudi letos tradicionalno «Štefanovo lučanje»

Boljunska dekleta «streljajo» na fante

Stari italijanski ljudski izrek si... pravi: «Božič s tvojimi, veliko...»

Drugi so šli na krajše izlete večer... iz leta, toda vreme, ki se je nenadoma...

cev vladnega komisariata in pokraj... line ter slepm otrokom. Otrokom...

PISMO D. VURDELJE

Dragoljub Vurdelja nam je po... stal v objavo pismo, ki ga po...

KINO PROSEK-KONTOVEL

predvaja danes, 27. t. m. ob 18. uri Scope barvni film: Le verdi bandiere di Allah

Kino na Breznah

predvaja danes, 27. t. m. ob 15. uri film: La strage del 7° cavallegeri

RADIO VERDE

NEDELJA, 27. DECEMBRA 1964 Radio Trst A 8.00 Kolodar: 8.30 Poslušali boste...

RINOTECNICA Velika izbira avtomatičnih pralnih strojev CANDY, REX, INDESIT, ZOPPAS, CASTOR...

Goriško-beneški dnevnik

NA POBUDO DRŽAVNE KNJIŽNICE IZ GORICE

V Novi Gorici bo januarja razstava moderne italijanske knjige

Gre za kakih 300 novjših in značilnejših del - Razstavo bodo ponovili v drugih mestih in jo zaključili februarja v Kopru

Kot nam je sporočil ravnatelj... stvo Državne knjižnice v Gorici...

Predpisi za lov vodnih ptic na Goriškem

Pokrajinski lovski odbor za Goriško... sporočila, da je predsednik...

Prvi znaki omiljenja vinske krize v Brdih

V zadnjih tednih je trgovina z... vinom v Brdih postala živahnejša...

Najem posojila 10 milijonov lir za popravilo občinskih poti

Zavrnilo so ponudbo industrijca Vriza za nakup občinskega zemljišča ob Soči...

Urniki trgovin za danes DANES 27. t. m. bodo odprte samo trgovine...

Nezgodni v Dolu in na Majnici Prejšnji večer ob 17.30 je šel po cesti v Dolu...

Večer-danes ROJSTVA, SMRTI IN POROKE V tednu od 20. do 26. decembra...

Ital. televizija 10.25 Kmetijska oddaja: 11.40 Nabožna glasba...

PRALNI STROJI 12 VRST NAJBOLJŠIH EVROPSKIH ZNAMK HOOVER - MINERVA - CANDY TELEFUNKEN - NAONIS po 5 kg - od 85.000 lir dalje

PRALNI STROJI, avtomatični in superavtomatični - HLADILNIKI - STEDILNIKI NA VSA GORIVA

Z USPEHOM SE NADALJUJE velika razprodaja za obnovo konfekcijske zaloge za moške, ženske in otroke

PITASSI GORICA - VERDIJEV KORZO - GORICA OGLEJTE SI NAŠE IZLOŽBE! Kupili boste po sledečih cenah

ZA MOŠKE ZA ŽENSKE ZA OTROKE Zimski plašči od 4.900 do 9.900

KITAJSKA TRILOGIJA

(Nadaljevanje s 3. strani)

nem bivanju na Kitajskem, kjer se je doobra seznanila s to zaostalostjo in tudi sama življenjsko dozorela. Ko je roman poslal angleškemu založniku, ji je ta delo vrnil neprebrano, češ da za taka dela in za ta del sveta nima dovolj bralci ni zanimanja. Toda ko je leto dni kasneje delo vendarle izšlo, je prav ta roman prinesel pisateljici svetovno sloves. Predvsem zato, ker je pisateljica uspešno prikazala resnično življenje Kitajske in kitajskega človeka. Pisateljica je v tem romanu razgrnila zlato dobo kitajskega kmeta v boju za naravno ter jo prikazala z vso elementarno silovitostjo, za katero je čutili neugnanost med tisoletne zgodovine, brezbrežne zemlje in nepreglednih ljudskih množic. Osrednja osebnost romana je Vang Lung, preprost kmetič, ki se s pridnostjo in vztrajnostjo povzpne do premožnega posestnika, potem ko se takorekoc gorok postavi v bran vsem nadlogam, ki mu hočejo uničiti njegovo posest. V tej njegovi zagrizenosti in ljubezni do zemlje ter njegovi notranji moči, je skrivnost njegovega uspeha. Prav v tem pa roman prerasta zanimiv opis za

svetovnega bralca sicer nenačrtnega in eksotičnega življenja ter daje temu delu neko občudljivo vrednost. Seveda pa k uspehu romana pripomore tudi pisateljica jedrnat in takorekoc eruptivna pripoved, s katero je znala psihološko temeljito in prepričljivo naslikati preproste kitajske ljudi v vsej njihovi borbi z elementarnimi nepravilnostmi in prizadevanju za ohranitev zemlje.

Drugi roman Kitajske trilogije, roman «Sinovi», je bil napisan dve leti kasneje. Vsebinsko predstavlja nadaljevanje «Dobre zemlje», le da pisateljica zdaj prikazuje usodo otrok Vanga Lunga. Ti so pobegnili od doma in ne poznajo več ljubezni do zemlje, ki jim je samo še predmet dobička in izkoriščanja, ne pa več predmet osnovne ljubezni kakor njihovega očeta. Zato postane zemlja tudi predmet izkoriščanja in medsebojnih obračunavanj. S to spremembo osnovne tematike in značaja zemlje, se spremeni tudi pisateljica pripoved. Zdi se, kot da se je pisateljica

PRISPEVAJTE ZA DIJASKO MATICO!

energija, naravnost dramatično nakopičena v prvem delu, v tem romanu sprostita in razmahala v široko, brezbrežno epsko pripoved, naslonjeno na kitajsko ljudsko umetnost.

Tretji roman Kitajske trilogije predstavlja roman «Razkrojena družina», ki je nastal leta 1935. Tu nastopajo že vnuki Vanga Lunga, med njimi predvsem eden, ki je po svoji ljubezni do zemlje, morda najbolj pristen vnuk svojega starega očeta. Ta Vang Juan se po šolanju v tujih mestih vrne v ilovnatu bajtico sredi polji in sklence ostati na zemlji. Ob njegovi odločitvi pa smo seveda že pričarali razvoj sodobne Kitajske z njenimi naspotji, z njegovo pretresljivo revščino, preprostostjo ljudi in neizpranostjo njenega naravnega in človeškega potenciala.

Celotna trilogija je napisana z izredno sugestivno močjo, ki bralca povsem prevzame in pritegne k branju, čeprav je napisana skoro in skrajno preprosto. Tako kot vse velike umetnine. Raven v sami umetniški vrednosti dela pa je pomen teh romanov Pearl S. Buckove tudi v tem, da je z njimi takorekoc odkrila Kitajsko zahodnemu svetu. Tako vstaja pred bralcem resnična Kitajska in njeni ljudje, kar vse je vredno spoznanja.

Sl. Ru.

Proslava Stevana Mokranjca

(Nadaljevanje s 3. strani)

na turnejo po Ameriki! A tudi drugi zbori so vsega spoštovanja vredni. Nekoliko zastareli način ocenjevanja »prvi, drugi tretji« sicer zahteva, da se ostali zbori uvrstijo v neki red, kar pa vedno ne odgovarja dejanskemu stanju. Poleg nagradjenih so lepe kvalitete pokazali tudi drugi zbori. Bili so na taki umetniški ravni, da so le za spoznanje (ali pa sploh ne) zaostajali za prvoplasiranimi. To velja posebno za zbor iz Sarajeva in onega iz Kranja. Nepričakovano presenečenje nam je na drugem večeru pripravil zbor iz Šibenika. Na prvem večeru je pel dve novi a nepomembni kompoziciji iz natečaja (nobena ni bila nagradjena) in zato ni imel prilike pokazati svojih kvalitete. Na drugem večeru, ko je izvajal svoje pesmi, je muziciral tako popolno, da bi brez dvoma bil zaslužil priznanje. Razočaral pa je zbor Glasbene Matice iz Ljubljane, od katerega smo res več pričakovali. Čast slovenskih zborov je rešil zbor iz Kranja pod vodstvom Petra Liparja. Raven njegovega podajanja bi se lahko uvrstila v vrsto drugoplasiranih.

Na tej veličastni manifestaciji zborovskega petja, ob postujanju mednarodno priznanih zborov, spominjajoč se, da poleg teh obstajajo samo v Sloveniji še odlični zbori kot n. pr. Komorni zbor iz Celja, «Slava Klavoras iz Maribora, »Tone Tomšič«, »Vinko Vodopivec« in Učiteljski zbor »E-

mil Adamič« iz Ljubljane, sem se večkrat z nasmenom spomnil grobokopov pri nas, ki so še nekaj let od tega prerokovali smrt zborovski glasbi. »Preoški« dar je res zelo tvegana zadeva!

FIMAR

Konfeksijska trgovina
Trst, Corso Italia 1 (Piazza della Borsa)
Tel. 2943

VELIKA IZBIRA ZIMSKIH PLASCEV LODEN - DEZNIH PLASCEV ZENSKIH IN MOSKIH OBLEK TER OBLEK ZA DEKLICE IN DECKE

10% znižane cene za vse nakupe v novembru in decembru

ZA VSAK NAKUP PREJMETE DARILLO OBIŠČITE NAS - GOVORIMO SLOVENSKO

DARWIL
najnovější izum moderne tehnike

SUPERAUTOMATIC s 57 rubini in z 88 rubini
ELEKTRONIC na baterijski pogon

ULTRAPIAT LUX
za dinamičnega človeka

«Luis D'Or»
najtanjša ura na svetu

Specialne ure za potapljače od 200-1000 metrov globine

ŠVICARSKA SUPERMARKA

UNIVERSALTECNICA

RADIO - TELEVIZORJI - ELEKTROGOSPODINJSKI PREDMETI

Superavtomatični pralni stroji CANDY - REX - CGE
Izredne cene za izvoz
Dostava na dom brez posebnih izvoznih stroškov
v vse predele Jugoslavije

UNIVERSALTECNICA TRIESTE - TRST,
Corso Garibaldi št. 4 - Tel. 41243 in Trg Golodni št. 1

AVTO OPREMA V. ZANCHI

Vam svetuje, da si pravočasno nabavite naslednje zimske potrebščine: Verige za sneg »Weissenfels«
Kiler maske (zaščitnica za motorje) »Nostel« za smučalce
Antifriz
Velika izbira potrebnih za vse vrste avtomobilov.

TRST - Via Coroneo N. 4
TEL. 29-684

ŠPORTNIKI!
V trgovini
VELIAK - ŠPORT
v Ul. dell'Istria 13, tel. 44-237
dobite vse potrebno za smučanje in za ostale panoge športa. - Kvalitetno blago po konkurenčnih cenah.

BOSTE OBISKALI LJUBLJANO? DOBRODOSLI STE
v hotelu «TURIST» - Ljubljana
DALMATINOVA, 13 - Tel. 36-129, 37-110
Restavracija, senčnat vrt, bife. Hotel je oddaljen vsesga 3 minute od glavne železniške postaje. Nudi vam: sodobno opremljene sobe s kopalnicami, telefonom, dvigalom. Znana je naša kuhinja, ki vam nudi jugoslovanske in inozemske specialitete. Tudi v naših obratih: restavraciji »ZLATOROG« Zupancičeva 9, ki vam nudi lovske specialitete, gostilni »DALMACIJA« Trubarjeva 23, ki vam nudi ribje specialitete, boste postreženi hitro in solidno.
VABI VAS HOTEL «TURIST» LJUBLJANA

HOTEL SLON LJUBLJANA
HOTEL Z MODERNIM KONFORTOM • PRIZNANA MEDNARODNA IN NARODNA RESTAVRACIJA • NOČNI BAR Z MEDNARODNO ARTISTIČNIM PROGRAMOM • KAVARNA • SLAŠČIČARNA • KLUBSKI IN BANKETNI PROSTORI

SPLOŠNA PLOVBA - PIRAN
vzdržuje z modernimi tovornimi, potniškimi ladjami
redno progo Jadran - Južna Amerika - via Zahodna Afrika (Rijeka - Split - Napoli - Genova - Marseille - Casablanca - Dakar - Conakry - Takoradi - Tema - Rio de Janeiro - Santos - Montevideo - Buenos Aires) Redno linijo okoli sveta (iz Jadrana v Indijo - Indonezijo - Japonsko - ZDA - Zahodna afriška obala - sredozemske luke)
TER NUDI
ladjske prevoze po vsem svetu z modernimi tovornimi ladjami od 8000 do 18.000 ton nosilnosti - Za vse informacije se obrnite na upravo podjetja »Splošna plovba«, Piran, Zupancičeva ul. 24, in na naše agente po vsem svetu Telegrami: Plovba Piran. Telex: 035-22, 035-23 Telefon: 73470 do 73471.

Vsem vesel BOŽIČ in srečno NOVO LETO z novim vozilom

autobianchi

Primula

Oglejte si jo v salonu komisionarja

dr. ing. BRUNO SERGAS
TRST - VIA GIACINTO GALLINA 3 - TEL. 37508

Direkcija in nadomestni deli - Via S. Francesco 60, tel. 35958

FRANCE BEVK

MLINI ŽIVLJENJA

5. «Daj jo meni!» je rekel. «Ne dam ti je.» se je Franca nagajivo branila. «Imel jo bom.» Začela se je vsakdanja igra med fanti in dekletji. Franca je tističala kajžico v pesti, a Ferjan je grabil za gole roke bolj tesno kot je bilo potrebno. «Daš?» «Ne, ne.» In smeh. Smejala se tudi Lenka. Le Plečar se ni smejal. Nakladal je seno v breme, pri tem mu je spodnja ustnica vedno huje trepetala. Pobrai je kamen in ga z vso silo zalučal v grmovje. Kajžica se je zdrobila, Ferjan je dobil le drobne črepinje. «Plečar, glejte, kaj mi je naredil.» je rekla Franca narejeno huda «Okregajte ga!» Mož se ni ozri. Do večera skoraj niso več spregovorili. Ob pojemajočem ognju ni bilo več tako lepo kot po navadi. Isto noč proti jutru je imel Plečar hude sanje. Ko se je zdrnil in pogledal okoli sebe, je jutranja svetloba že silila

skozi paž. Ferjana ni bilo več. Tudi dekleti sta bili že vstali. Lenka je čepela v rupi in kuhala zajtrk. «Kje je Ferjan?» je vprašal. «Tam.» je deklet pokazalo na gosto grmovje. Ob kozji stezi, ki je vodila okoli obronka, je sedela Franca, gledala v tla in trgala vresje. Ferjan je stal pred njo, ji nekaj govoril in se ji zviška nasmihal. Plečarja je obšel tak gnev, da je zajel polne prsi sape. «Ferjan!» je zakričal. Srečala sta se na stezi. Molče sta se merila nekaj trenutkov. Ferjan je gledal uporno, vendar se je v tistem trenutku čutil silno majhnega pred očetom. «Kod lajnás? Na delo, če si spočit! Ali si slišal?» Sin je hotel nekaj odgovoriti, a je požri besedo. Odsel je z jezimi koraki. Franca je v zadregi obstala pred Plečarjem. Nj se čutila krivo, vendar njene oči niso bile čiste. Umaknila je pogled in molče odhajala mimo njega. «Franca, počakaj!» Ustavila se je. «Mislim, da je najbolje, če greš domov.» je rekel Plečar. Franca se je zavzela. «Ali me ne potrebujete več?» «Potrebovali bi te že.» je mož zategnil. «Lagal bi, če bi rekel, da ne, toda - saj si dovolj pametna in tudi sama sprevidiš, da je tako najbolje. Ne?» Franca ni vedela, kaj naj reče. O tistem, kar je čutila, tedaj ni mogla govoriti. A sramota, da jo podijo sredi deja, jo je zapelala v dno duše. Hkrati ji je bilo težko oditi iz fantove bližine. Ozirala se je, kakor da išče pomoči. «Da.» je slednjic dahnila. «Če te kdo vpraša, zakaj si odšla - reci, da se ti je kaj zamerilo...»

Odsila je, Ferjan je ni več videl. Vzel je bil koso in brez zajtrka odšel k travi. Lenka je sama delala zagrabe. Ko je Ferjan to opazil, ga je pogrela neka slutnja, vedno pogosteje se je oziral po senožeti in na skrivaj pogledoval očeta. Ni se upal odpreti ust. Ko so po kosilu odšli, da obrnejo zagrabe, se ni mogel več premagovati. «Kje je Franca?» je vprašal. «Domov je šla,» mu je namesto očeta odgovorila Lenka. Fant je zagorel in vrgel grablje s tako silo, da so se zlomile. «Kaj se je res treba pehati ljudem v zobe?» je zakričal. Tedaj je iz Plečarja planil ves gnev, ki se mu je ves dopoldan nabiral v molku. «Ti boš komu očital!» je planil proti sinu in ga z grabljami udaril po plečih. «Kdo se peha ljudem v zobe, če ne ti? Pob zanikrni!» Ferjan se je upognil pod udarcem. Stisnil je zobe in pesti, kazalo je, da se bo spoprijel z očetom. Premagal se je, se obrnil in stekel proti gozdu, kakor da beži pred svojo jezo. Izginil je med drevmi. Sele proti večeru se je zopet prikazal in zgrabil za delo. Ostale dni košnje sta z očetom spregovorila le nekaj najnujnejših besed. Preden sta bili košnja in žetev pri kraju, je o Ferjanu in Franci govorila vsa vas. Sprva le v sepetu, a polagoma je pogovor postal glasan, zasojen z zbadljivkami in posmehom. Govorica se je raznesla v Potok in še dalje, le do Plečarjevih ni prišla. Ničče ni imel poguma, da bi jim, jo gorko prinesel v hišo. Plečarju se je iz nekkih besed, ki jih je ujel mimogrede,